

Gebed

Goede God,

Wij komen vanavond bij U, met vreugde en verdriet. Met onszelf en de verhalen over anderen. Wilt U de plaats zijn waar we ze U kunnen toevertrouwen? Want we proberen allemaal het goede te zoeken en te strijden om wat rechtvaardig is, maar Heer, we weten ook dat er zaken zijn, die door anderen niet geweten hoeven te worden. Zaken waar we ons voor schamen of die het daglicht niet verdragen kunnen. God, laat onze woorden bij U veilig zijn. Laat ze bij U rusten. Want U bent barmhartig en liefdevol, U bent onze Heer. Amen

Bijbeltekst: Ef. 6: 10-17

Ik kan me herinneren dat ik wel eens een fresco heb gezien, ergens in een zonnig romaans kerkje. Op die fresco stond Jezus als strijder afgebeeld. Compleet met romeinse wapenrusting; korte rok en zwaard. Het kwam nogal bevreemdend op me over, maar in Efeze gaat het toch wel degelijk over een strijd. Voor God mag gevochten worden. Gods Woord zou boven alles moeten gaan.

In het oude testament is er toch ook veel gestorven omwille van het doorgaan van Gods Woord, maar toch. Als ik aan Exodus denk met die uittocht uit Egypte, kriebelt het me ook wel een beetje.

Al die dode Egyptenaren die Hij hier opoffert aan dat gelijk, heel berekenend en niets ontziend, wat doen wij die in een barmhartige God geloven, met dit optreden? Strijd, geweld en vuile handen horen bij het leven als een noodlot, zoals de dood er als een noodlot bij hoort, daar helpt geen moedertjelijf en ook geen Mozes- of Jezuslief aan. Want het is waar. Strijden hoort bij onze natuur, ons wezen. Wij moeten steeds opnieuw strijden : tegen het kwaad, en voor een betere wereld, en God strijdt met ons mee.

De Bijbel is geschreven door veel onbekende auteurs. De eersten van hen laten ons nog vaak een God zien die zich als strijder even wreed toont als de mensen. God is dan nog helemaal mens met de mensen, een veldheer met hemelse legers, veel macht en nagenoeg niets van de heiligheid die voor ons aan de naam God verbonden is. Ons Oude Testament bevat passages die je er maar het liefst uit zou scheuren. Pas latere schrijvers van de Bijbel hebben rond God de sfeer van mysterie, heiligheid, innerlijkheid geschapen zoals wij die kennen en beleven.

In het Nieuwe Testament wordt Jezus zelf afgeschilderd als iemand die soms kwaad kan worden, mensen wil provoceren en aanpakken, maar naast de God van het oude testament is hij voorbeeldig, en tegelijk als mens meer mysterieus. Wat de God van het begin te veel heeft, lijkt hij soms te weinig te hebben. Hét grote verschil tussen die God en Jezus is dat de man uit Nazareth het geweld niet veroorzaakt maar het ondergaat. We hebben te maken met een ander soort strijder, een ander soort strijdgeest. Nu heeft niet het geweld maar de zachte kracht van menslievendheid de overhand.

Jezus is de erfgenaam van die kracht. Met Pasen vierden we dat de keuze voor menslievendheid het harde geweld en zelfs de dood kan overwinnen. Pasen is het geloof dat de geest die Jezus bezielde kan doen opstaan en voortleven in ons en al zijn volgelingen.

Mooie woorden, maar wat doen wij daarmee? Ik kan niet zeggen dat wij in de loop van de geschiedenis steeds beter met strijd om zijn gegaan. We hebben meer kennis en misschien iets meer greep gekregen op onze gewelddadige kanten, op ons verlangen naar menslievendheid dat steeds weer dieper blijkt te zitten.

Het is de grootste winst van de laatste tijd dat we veel meer zijn gaan bespreken hoe dat in ons werkt.

Barmhartigheid en egoïsme worden openlijk benoemd. Veel van ons geweten mag nu geanalyseerd worden. Maar analyse biedt nog geen oplossingen wanneer het mis gaat.

Een crisis als deze gedeeltelijk wel. Gek genoeg. Zo hoorde ik vorige week dat diefstal en zakkenrollerij met maar liefst 80% is afgenomen, de saamhorigheid is aanzienlijk vergroot en we zien in onze kwetsbaarheid een ongelooflijke kracht. Het strijdtoneel lijkt zich te hebben verplaatst van de slagvelden naar de woonkamers.

Het onderwerp van onze strijd is echter ook verschoven. We zoeken niet langer naar goed en kwaad, maar naar het volhouden van een menswaardig bestaan. Hoe houden we onze gezinnen draaiend? Hoe blijven we onze zorgen de baas? Hoe strijden we voor de gezondheid van onze ouderen?

Welk talent kunnen u en ik inzetten, voor de goede strijd? Die van Gods liefde om mensen? Dus niet voor eigen heil alleen, maar voor het heil van de mensen die het minder goed hebben dan wij, die lijden onder de situatie van deze dagen?

Zo langzamerhand raak ik wat moe van die strijd. Je weet nu dat waar je eerder op mopperde toch wel heel kostbaar was. En dat wat je plezier gaf, is nu goud waard. We zijn zo druk aan het zoeken naar het goed doen in deze tijd, dat we tot de ontdekking komen dat we een heleboel van onze eigen verzuchtingen beter niet kunnen uitspreken omdat we geen reden tot klagen zouden mogen hebben. We hebben een tuin, een partner, zijn gezond, hebben nog werk...

De ervaring leert dat schaamte en schuld over eigen leven van je afvallen wanneer je er echt voor anderen bent. Zij zullen dan namelijk ook omzien naar jou. Als jij durft te laten zien dat je het moeilijk hebt, ook al heb je nog een ton op de bank staan; als jij jezelf durft te zijn en aangeeft dat je zorgen hebt om je ouders, zal die ander direct zien of je dat oprecht meende of dat je je charmes in de strijd gooide. En in dat laatste geval haakt je opponent af en sta jij met lege handen. Maar ben je echt en voer je eerlijkheid als je wapen, dan mag je je in al je kwetsbaarheid een winnaar weten.

Die strijd voeren we samen. Dat is wat Jezus ons geleerd heeft met zijn wapenrusting van de geest. Alleen kom je meestal niet ver. Samen, ook als kerkgemeente, lukt dat vaak wel. Omdat we elkaar kunnen aanmoedigen, toeroepen en terzijde staan. En of we nu in het openbaar of achter de schermen strijden, ieder van ons draagt zijn steentje bij.

Ik ben daar trots op. Dat mag gezegd. In deze maanden hebben we als kerk kunnen laten zien dat God naast ons strijdt en dat zijn liefde daardoor voelbaar is in alles wat we doen. We strijden samen een goede strijd en mogen Jezus naast ons weten, zelfs met het zwaard in de hand.

Amen

Lied 801, door de nacht van strijd en zorgen

Zegen

Moge de weg je zeggen:

volg me maar

Moge de ster je zeggen:

richt je vaart op mij

Moge de grond je zeggen:

bezaai me.

Moge het water je zeggen:

drink me

Moge het vuur je zeggen:

warm je

Moge de boom je zeggen:

schuil in mijn schaduw

Moge de vrucht je zeggen:

pluk me, eet me.

En als je de weg kwijtraakt;
geen vaste grond meer vindt
en dreigt te verdrinken;
Als het vuur is gedoofd en je kou lijdt
in een nacht zonder sterren;
als de bomen kaal zijn
en je honger en dorst hebt,

Dan moge zijn STEM je zeggen:

Wees niet bang, Ik zal er zijn